

MRb

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Beleidsreactie Adviescommissie Rechtsbescherming

Datum
23 april 2024

Ons kenmerk
5394694

1. Aanleiding

Om de pijler "rechtsbeschermend" van het *Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming* nader te kunnen invullen heeft u samen met VWS en VNG begin 2023 de onafhankelijke Adviescommissie Rechtsbescherming en Rechtsstatelijkheid in het Toekomstscenario ingesteld die op 31 januari j.l. haar rapport met conclusies en aanbevelingen heeft opgeleverd. U heeft de Kamer uiterlijk in april een beleidsreactie toegezegd.

2. Geadviseerd besluit

Instemmen met de bijgevoegde conceptbrief en verzending daarvan aan de TK, mede namens SVWS. De inhoud van de brief is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met VWS, VNG en de partners van het Toekomstscenario. De brief wordt parallel aan de SVWS ter instemming voorgelegd.

3. Kernpunten

Hoofdttekst van de brief

De brief schetst eerst het doel, de context en het belang van het Toekomstscenario. Vervolgens gaat de tekst in op de aanbevelingen van de Adviescommissie over de toekomstige *organisatie* van de kind- en gezinsbescherming.

- Vanuit het oogpunt van rechtsbescherming is het raadzaam om de onafhankelijke toets en het onafhankelijk advies aan de kinderrechter over het opleggen van een kindbeschermingsmaatregel *niet* in de nieuw te vormen entiteit RVT te plaatsen maar op rijksniveau te houden. Deze aanbeveling nemen we over.
- Dit gaat gepaard met een nadrukkelijke bevestiging dat de toekomstige inrichting gericht moet zijn op een integrale werkwijze die goed past binnen de huidige decentrale context van het sociaal domein.

Dit zijn de twee hoofdpunten van de brief.

Bijlage van de brief

De Commissie doet daarnaast enkele tientallen specifieke aanbevelingen over rechtsbescherming in vrijwillig en gedwongen kader. Deze komen in de bijlage aan de orde, met de volgende hoofdlijnen:

- de aanbevelingen tav de hulp en ondersteuning aan gezinnen en huishoudens waar de veiligheid in het geding is in het vrijwillig kader krijgen voornamelijk een plaats binnen het programma Toekomstscenario, onder andere in het gemeenschappelijk handelingskader, en
- de aanbevelingen tav het gedwongen kader worden voornamelijk opgevolgd in een pakket wetgeving dat al in de pijplijn zit voor verbetering van rechtsbescherming.

4. Toelichting

4.1 Politieke context

De Tweede Kamer heeft in de afgelopen jaren meermalen steun uitgesproken voor de doelstellingen van het Toekomstscenario en de vier pijlers ervan (eenvoudig, gezinsgericht, lerend en transparant/rechtsbeschermend). Zo is gevraagd naar duurzame, structurele oplossingen, naar meer proeftuinen en naar een versnelling van het beproeven zodat de nieuwe werkwijzen eerder in de praktijk kunnen worden gebracht. De *nieuwe* Kamer heeft hierover nog geen uitspraken gedaan.

Het bestuurlijk draagvlak voor het Toekomstscenario is groot bij de VNG en ook bij de bestuurders van de betrokken uitvoeringsorganisaties die actief bijdragen aan de vormgeving en uitvoering van het programma Toekomstscenario.

4.2 Financiële overwegingen

Beleidskeuze uitgelegd Onderbouwing doeltreffend, doelmatig en evaluatie (CW 3.1)	
1. Doel	Zorgen voor een goede rechtsbescherming bij de uitvoering van het Toekomstscenario
2. Beleidsinstrument(en)	Follow-up van de aanbevelingen van de Adviescommissie door: <ul style="list-style-type: none"> - beleidskeuzes voor de invulling van het zogeheten regionale veiligheidsteam (RVT), - inpassing in bestaande (deel)trajecten van het Toekomstscenario - inpassing in reeds voorgenomen aanpassingen van regelgeving
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	De financiële gevolgen voor het Rijk en de maatschappelijke actoren zijn afhankelijk van de te kiezen

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen

Datum
23 april 2024

Ons kenmerk
5394694

	voorkeursvariant van het RVT. Vooralsnog zijn er voor het Toekomstscenario na 2025 geen middelen beschikbaar zijn. Dit geldt tevens voor verbetering van rechtsbescherming na 2024.
3B. Financiële gevolgen voor de maatschappelijke actoren	Zie 3A.
4. Nagestreefde doeltreffendheid	Met de beleidskeuzes wordt de toekomstige organisatie van de kind- en gezinsbescherming goed ingericht om de rechtsbescherming te borgen.
5. Nagestreefde doelmatigheid	De beleidskeuzes leiden tot een minder grote winst in de beoogde eenvoud voor gezinnen en de doelmatigheid dan eerder voorzien; dit wordt gemitigeerd door extra in te zetten op gemeenschappelijke onderzoeks- en handelingswijzen.
6. Evaluatieparagraaf	In de halfjaarlijkse rapportages over het Toekomstscenario.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen

Datum
23 april 2024

Ons kenmerk
5394694

4.3 Juridische overwegingen

Een aantal aanbevelingen van de Adviescommissie krijgt een plaats in voorstellen voor wetgeving die al eerder aan de Kamer zijn aangekondigd.

4.4 Krachtenveld

In aanvulling op de opdrachtgevers van het Toekomstscenario (naast u de Staatssecretaris van VWS en de VNG) zijn vooral de uitvoeringsorganisaties in de kind- en gezinsbescherming betrokken: de Veilig Thuis organisaties, Wijkteams, Gecertificeerde Instellingen en de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK). Alle organisaties zijn geconsulteerd geweest bij de totstandkoming van deze brief en kunnen zich hierin vinden.

Met uitzondering van de RvdK vinden deze organisaties dat de Adviescommissie een behoudend rapport heeft opgeleverd met aanbevelingen die kiezen voor zekerheden op het gebied van rechtsbescherming, ook als dit spanning oplevert met de wens tot eenvoud. Het is daarom van groot belang dat de extra inzet op gemeenschappelijke onderzoeks- en handelingsmethoden goed en voortvarend vorm krijgt; daartoe hebben alle partijen zich bereid verklaard.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.